

Schaapdreef (Wielsbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018B117

Februari 2018

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies	6
2.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek	6
2.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site	8
2.3.3 De waardering van de archeologische site:	8
2.3.4 Impactbepaling	8
2.3.5 De bepaling van de maatregelen	8
2.4 Programma van Maatregelen.....	8
2.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek	8
2.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie	8
2.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen.....	9
2.4.3.1 Landschappelijk bodemonderzoek	9
2.4.3.2 Proefsleuvenonderzoek.....	9
2.4.4 Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem	10
2.4.5 Onderzoeksstrategie, -technieken en –methode	10
2.4.5.1 Landschappelijk bodemonderzoek	11
2.4.5.2 Proefsleuvenonderzoek.....	12
2.4.6 Eventuele afwijkingen van de CGP	14
2.4.7 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders	14
2.4.8 Raming inzake uitvoeringstermijn.....	14
2.4.8.1 Landschappelijk bodemonderzoek	14
2.4.8.2 Proefsleuvenonderzoek.....	14
2.4.9 Vondsten.....	15
2.5 Conclusie.....	15
Deel 3: Bibliografie.....	16

FIGURENLIJST (2018B117)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadasternummer (Bron: Geopunt).....	5
Figuur 2: Voorstel voor landschappelijk booronderzoek weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).	11
Figuur 3: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).	12
Figuur 4: Voorstel voor proefsleuven weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).....	13

TABELLENLIJST (2018B117)

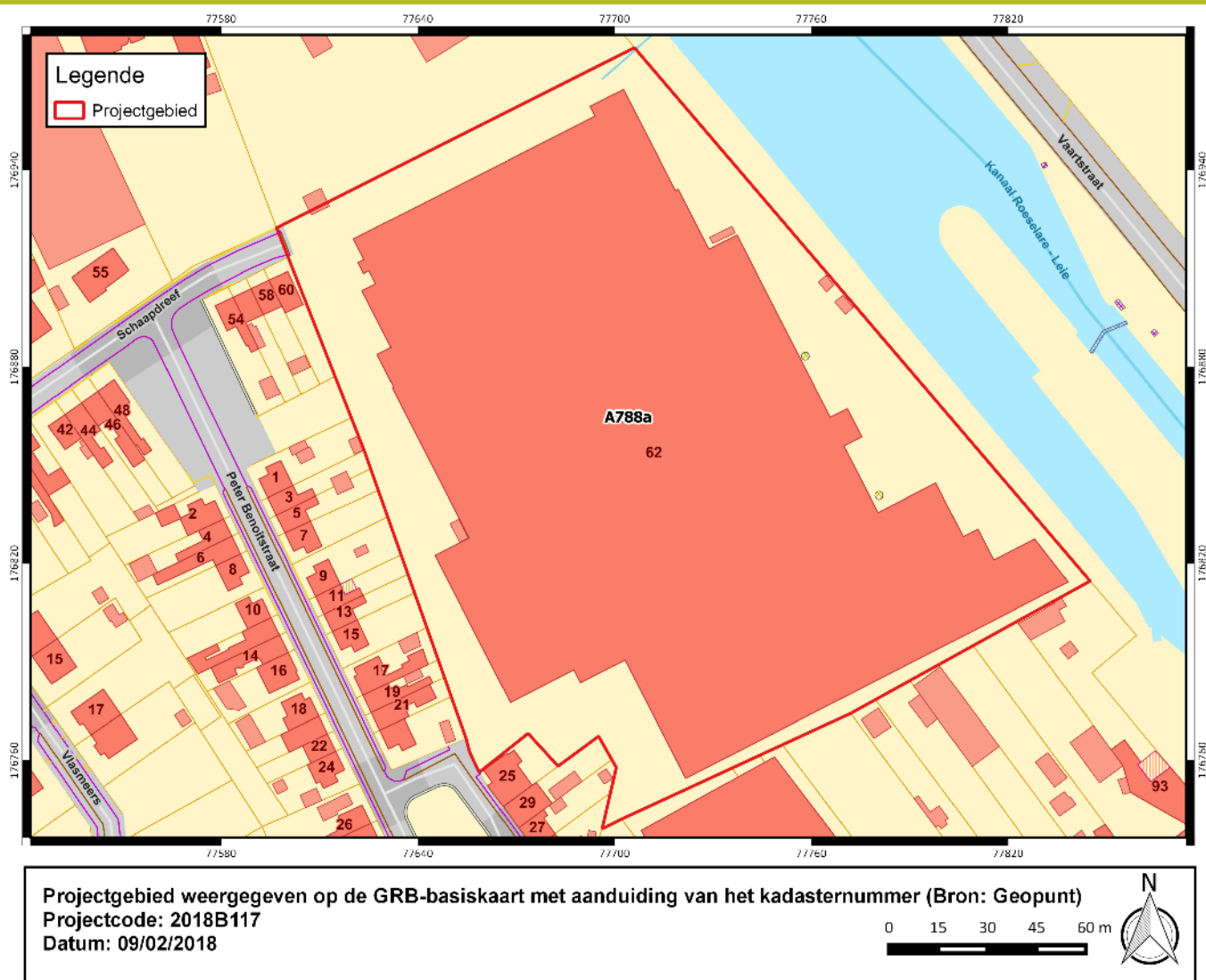
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	B ² ASC Gentse Steenweg 14a 8340 Sijsele	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Wielsbeke
	Deelgemeente	Ooigem
	Postcode	8710
	Adres	Schaapdreef 8710 Ooigem
	Toponiem	Schaapdreef
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 77521 Y _{min} = 176736 X _{max} = 77874 Y _{max} = 176981
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Wielsbeke afdeling 2, sectie A, nr. 788/A Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadastrnummer (Bron: Geopunt).

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw bedrijventerrein met toegang aan de Schaapsdreef te Ooigem, deelgemeente van Wielsbeke. Het plangebied is ca. 3,22 ha groot en is integraal bebouwd en verhard. De reeds vergunde sloopwerken zijn op heden aan de gang. De geplande wegenis is reeds vergund.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de zandleemstreek. Circa 250 m ten zuiden van het plangebied ligt het alluvium van de Leie. Het plangebied grenst in het oosten aan het kanaal Roeselare-Leie. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het plangebied een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen bovenop fluviale afzettingen van het laat-Pleistoceen. Het sediment bestaat naar alle waarschijnlijkheid uit zandleem. Deze gegevens impliceren een relatief éénduidige bodemkundige situatie waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor. Het terrein ligt op de rand van een gradiëntsituatie, gelet de huidige toestand van het terrein is er echter geen verwachting inzake gunstige bewaringsomstandigheden m.b.t. artefactenconcentraties. Aangezien het aanwezige complex en verharding reeds gesloopt worden is niet duidelijk wat hiervan de impact zal zijn op het bodemarchief. Teneinde de gaafheid ervan te evalueren is een landschappelijk bodemonderzoek na het afwerken van de sloopwerken noodzakelijk.

Historische en cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van de omgeving. Op de Ferrariskaart is het terrein als akker afgebeeld, ook is een noord-zuid georiënteerde weg te zien die het plangebied

centraal doorsnijdt. Na de realisatie van het kanaal Roeselare-Leie in de tweede helft van de 19^e eeuw ontwikkelde zich snel langsheen het kanaal een bloeiende industrie. De orthofoto-sequentie toont een quasi ongewijzigd beeld de voorbije decennia waarbij het terrein integraal overbouwd en verhard is. Thans is de sloop reeds in uitvoering.

Op het plangebied of de aangrenzende percelen zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. In de ruime omgeving zijn echter meerdere gekende waarden aangeduid op het kaartbeeld van de Centraal Archeologische Inventaris. Circa 500 m ten noordoosten van het plangebied werden bij onderzoek in 2005 en 2008 sporen van bewoning en begraving uit de Romeinse periode onderzocht, evenals bewoningssporen uit de middeleeuwen (CAI 76713). Verder wijzen waarnemingen langs de Leie op menselijke aanwezigheid in de steentijd, ijzertijd en Romeinse periode (CAI 70260). Overige gekende waarden in de ruime omgeving betreffen cartografische indicatoren van hoofdzakelijk laatmiddeleeuwse sites met walgracht.

Concreet is er een beduidende trefkans ter hoogte van het plangebied inzake grondvastе archeologische resten. Er kan uitgegaan worden van een relatief éénduidige verticale stratigrafie waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor. De meest geschikte onderzoeksmethode met betrekking tot deze verwachting is een proefsleuvenonderzoek. Echter dient eerst door middel van een landschappelijk bodemonderzoek de gaafheid van het bodemarchief geëvalueerd te worden na de sloopwerken en dient nagegaan te worden in welke mate een proefsleuvenonderzoek nog zinvol kan zijn.

2.3 Gemotiveerd advies

2.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek

Het bureauonderzoek toont aan dat het archeologisch potentieel van het plangebied en de omgeving beduidend is. Gelet de huidige toestand van het terrein en de reeds vergunde sloop bestaat de mogelijkheid dat het bodemarchief in verregaande mate is aangetast. Teneinde de gaafheid van het bodemarchief te bepalen is een landschappelijk bodemonderzoek aangewezen. Op basis van de waarnemingen kan afgewogen worden of verder archeologisch onderzoek in de vorm van proefsleuven nog zinvol kan zijn.

Volgende onderzoeksmethoden werden overwogen:

-gespecialiseerd archivalisch onderzoek: in specifieke gevallen is bijkomend, gespecialiseerd bronnenonderzoek aangewezen. Deze vorm van uitgebreid archiefonderzoek heeft vooral betrekking op zeer specifieke contexten waarbij de archeologische/historische waarde niet afgeleid kan worden uit de standaardbronnen die voor de opmaak van een archeologienota geraadpleegd worden. Eén van de meest voorkomende voorbeelden waar doorgedreven archivalisch onderzoek nodig is betreft locaties binnen een historische stadskern of het frontgebied van de Eerste Wereldoorlog.

De cartografische bronnen wijzen op een hoofdzakelijk ruraal karakter van het plangebied en de ruime omgeving. Op de Ferrariskaart is het terrein quasi integraal in gebruik als akker. Een archiefstudie is in dit geval niet aangewezen.

-landschappelijk bodemonderzoek: een landschappelijk booronderzoek kan altijd zinvol zijn indien een complexe landschappelijke situatie en bijgevolg een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt. Ook als de verstoringshistoriek van het terrein niet duidelijk is, bijvoorbeeld indien blijkt uit het bureauonderzoek dat het terrein bebouwd geweest is maar geen plannen beschikbaar zijn of activiteiten plaats hebben gevonden waarvan niet duidelijk is in welke mate zij een ernstige impact hebben gehad op de ondergrond.

Aangezien niet duidelijk is wat de impact is van de reeds vergunde sloopwerken op het bodemarchief, is een landschappelijk bodemonderzoek noodzakelijk. Enkel op deze wijze kan bepaald worden of een proefsleuvenonderzoek nog zinvol kan zijn.

-geofysisch onderzoek: een geofysisch onderzoek heeft in hoofdzaak als doel om, zonder ingreep in de bodem, grotere ondergrondse anomalieën in kaart te brengen. In hoofdzaak betreft het structuren zoals funderingen en muren van bv. oude kloosters en kastelen of bunkers of ovens. Ook kunnen sterke verschillen in bodemsamenstelling door middel van deze onderzoeksmethode gevat worden.

Gelet de huidige toestand van het terrein is een geofysisch onderzoek niet aangewezen. Tevens zijn er geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van grote ondergrondse structuren.

-verkennd en waarderend archeologisch booronderzoek: een verkennd archeologisch onderzoek heeft als doel eventuele afgedekte vindplaatsen in kaart te brengen door middel van een extensief boorgrid. In geval van een positieve waardering kan met behulp van een waarderend booronderzoek in een intensiever grid de artefactenconcentratie gelokaliseerd worden. Op basis van de resultaten van deze booronderzoeken kan overgegaan worden tot de aanleg van proefputten of een opgraving in functie van een afgedekte archeologische site. Hierbij moet erop gewezen worden dat de aandacht bij deze vorm van onderzoek niet zozeer naar sporen maar naar goed bewaarde vondstconcentraties. Dit gegeven impliceert dat bewaarde vindplaatsen gezocht moeten worden op landschappelijke locaties waar de kans op afgedekte archeologie reëel is.

Op het plangebied - gelet de gekarteerde geologische opbouw en de huidige toestand van het terrein - is er geen verwachting inzake een bewaarde artefactensite op het terrein.

-veldkartering: een veldkartering of "field-walking" bestaat uit een systematische visuele inspectie van een terrein en het inventariseren van eventuele oppervlaktevondsten. Deze prospectiemethode wordt bij voorkeur aangewend op terreinen die een zekere mate van (regelmatige) oppervlakte bewerking kennen, dus hoofdzakelijk op akkers. De kartering wordt gewoonlijk uitgevoerd in parallelle raaien met een regelmatige tussenafstand. Soms wordt ook in een raster gewerkt indien een gedetailleerder beeld gewenst is. Op basis van waarnemingen kunnen eventueel interessante zones afgebakend worden. Afhankelijk van het karakter van het gerecupereerde vondstmateriaal kunnen gerichtere keuzes gemaakt worden in de eventueel te volgen onderzoeksstrategie op een terrein.

Gelet de huidige toestand van het terrein is een veldkartering niet mogelijk.

-proefsleuven: een proefsleuvenonderzoek met ingreep in de bodem heeft (net als proefputten in stedelijke context) als doel steekproefsgewijs het terrein archeologisch te inventariseren en vanuit de resultaten van dit vooronderzoek beargumenteerde uitspraken te doen over de aanwezigheid van archeologisch erfgoed en de impact van de geplande werken. Standaard wordt bij een proefsleuvenonderzoek tussen de 10% en 12,5% van het terrein archeologisch geïnventariseerd. Normaliter worden de proefsleuven ingeplant in een regelmatig patroon om zo tot een wetenschappelijk verantwoorde inschatting te komen van het bodemarchief en eventueel te nemen maatregelen.

Indien de waarnemingen wijzen op een onverstoord bodemarchief is een proefsleuvenonderzoek aangewezen. Enkel zo kan de aanwezigheid van archeologisch erfgoed op het plangebied in kaart gebracht worden om de impact van de geplande werken hierop te bepalen.

2.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Tot op heden kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. Daarentegen werd wel duidelijk een beduidende trefkans inzake grondvaste resten afgeleid op basis van de landschappelijke situatie en de gekende archeologische vindplaatsen in de ruime omgeving. De gaafheid van het bodemarchief dient echter eerst geëvalueerd te worden.

2.3.3 De waardering van de archeologische site:

Niet van toepassing, cf. punt 2.3.2

2.3.4 Impactbepaling

Het bodemarchief dient eerst geëvalueerd en geïnventariseerd te worden, voor de impact van de werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden, cf. punt 2.3.2.

2.3.5 De bepaling van de maatregelen

De maatregelen kunnen pas bepaald worden na uitvoering van het archeologisch vooronderzoek. Door middel van voorgestelde onderzoeksmethoden zal er een duidelijk beeld zijn van de gaafheid van het bodemarchief, eventueel aanwezig erfgoed en de impact van de geplande werken hierop, cf. punt 2.3.2.

2.4 Programma van Maatregelen

2.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek

Cf. supra, punt 1.1.6

2.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie

De keuze voor het voorgestelde onderzoekstraject werd afgetoetst aan de vier criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk (CGP artikel 5.3).

-mogelijk: na de sloopwerken is het terrein toegankelijk. Buiten eventueel aanwezige nutsleidingen worden geen fysieke obstakels voorzien waardoor het bodemonderzoek en eventueel proefsleuvenonderzoek na de sloop niet mogelijk zouden zijn.

-nuttig: gelet het verwachtingspatroon zijn landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek de meest geschikte manier om enerzijds de gaafheid van het bodemarchief te evalueren en anderzijds, indien zinvol, de eventuele aanwezigheid van archeologisch erfgoed in kaart te brengen en zo de impact van de geplande werken hierop te bepalen.

-schadelijk: de beschreven onderzoeks-sequentie is de meest geschikte manier om een degelijke inschatting te maken inzake de impact van de sloopwerken op het bodemarchief en eventuele noodzaak tot uitvoering van een proefsleuvenonderzoek. Aangezien de impact op het bodemarchief beperkt is bij zowel een landschappelijk bodemonderzoek en een proefsleuvenonderzoek, blijven eventueel aanwezige resten bewaard voor verder onderzoek.

-**noodzakelijk:** gelet op het geschetste verwachtingspatroon en de geplande werken moet uitgegaan worden van een scenario waarbij in-situ bewaring onmogelijk is.

2.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

2.4.3.1 Landschappelijk bodemonderzoek

Het landschappelijk booronderzoek dient in hoofdzaak een antwoord te bieden op de volgende onderzoeksvragen:

- wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?
- in welke mate corresponderen de waarnemingen met de gegevens van de Quartairgeologische kaart en de Bodemkaart?
- is het beeld in elke boorkolom gelijkaardig of zijn significante lokale variaties in bodemopbouw waar te nemen?
- wat is de impact van de bebouwing en sloop op het bodemarchief? Wat zijn de implicaties voor de bewaringsomstandigheden van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?
- wijzen de waarnemingen op een quasi vlakdekkende verstoring? kunnen zones afgebakend worden waar het bodemarchief nog relatief goed bewaard is?
- kan op basis van de waarnemingen gesteld worden dat een proefsleuvenonderzoek wel of niet zinvol is? Geldt dit voor het gehele plangebied of kunnen significante zones afgebakend worden waar een proefsleuvenonderzoek nog zinvol kan zijn?

2.4.3.2 Proefsleuvenonderzoek

Doel van de terreininventarisatie door middel van proefsleuven is een inschatting maken van de aanwezigheid van archeologische resten op het plangebied om zo de impact van de geplande werken hierop te kunnen bepalen.

Indien een proefsleuvenonderzoek zinvol blijkt is het van belang dat bij de terreininventarisatie minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, in welke mate corresponderen de waarnemingen in de bodemprofielen met deze van het landschappelijk bodemonderzoek?
- in hoeverre is de bodemopbouw nog intact?
- zijn er bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.
- wat is de bewaringstoestand van de sporen?
- kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?

- kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen en/of vondstmateriaal tot één of meerdere periodes?
- kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?
- zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?
- zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Indien er sprake is van begravingen: wat is de omvang? Hoeveel niveaus? Geschatte aantal individuen?
- wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale geschiedenis? Hoe verhouden de waarnemingen zich tot reeds uitgevoerd onderzoek in de nabije omgeving?
- voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk?)
- voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
 - ° wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
 - ° welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
 - ° welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
 - ° zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

2.4.4 Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem

Tot op heden werd reeds een bureauonderzoek (projectcode 2018B117) uitgevoerd met betrekking tot het projectgebied. Hieruit kon een aanzienlijk archeologisch potentieel afgeleid worden met een verwachting van sporenarcheologie onder de bouwvoor. Een landschappelijk bodemonderzoek dient een concreet beeld te schetsen van de impact van de oude bebouwing en sloopwerken. Enkel zo kan bepaald worden of een proefsleuvenonderzoek nog zinvol is

2.4.5 Onderzoeksstrategie, -technieken en –methode

De meest geschikte onderzoeksmethode in dit dossier is een landschappelijk bodemonderzoek eventueel gevolgd door een proefsleuvenonderzoek.

Het landschappelijk bodemonderzoek dient duidelijkheid te scheppen inzake de gaafheid van het bodemarchief en de implicaties daarvan op de uitvoering van de beschreven onderzoekssequentie. Indien duidelijk vastgesteld kan worden dat het terrein in diepgaand en vlakdekkend is verstoord, is een proefsleuvenonderzoek niet zinvol.

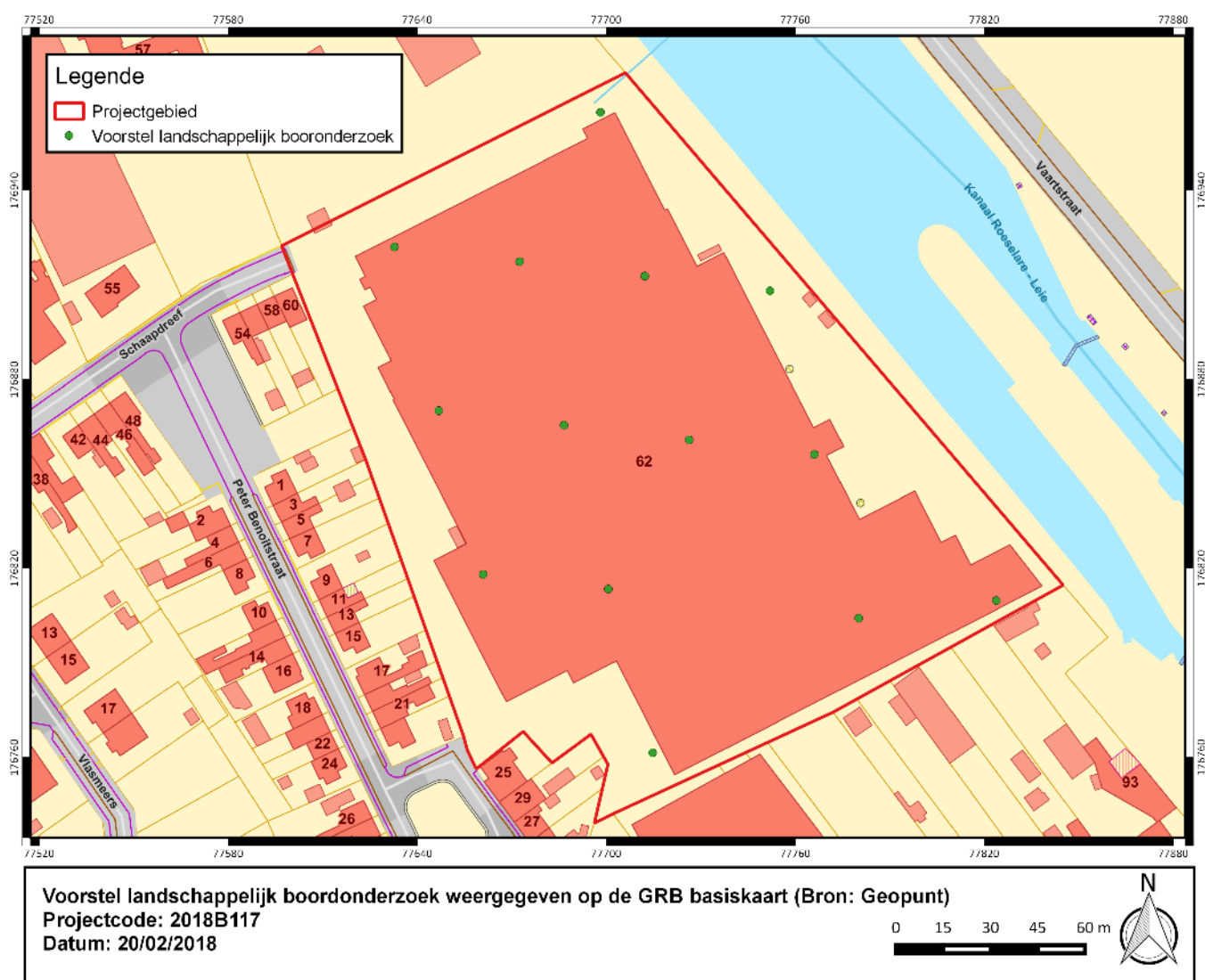
Indien een proefsleuvenonderzoek wel zinvol blijkt, dient een statistisch representatief deel van het onderzoeksgebied geïnventariseerd te worden. Dit deel dient groot genoeg te zijn om de resultaten te extrapoleren naar de rest van het onderzoeksgebied. De proefsleuven worden aangelegd in een regelmatig patroon met een maximale tussenafstand van 15m om zo een gedegen dekking te verkrijgen

en aldus een inschatting te kunnen maken van het bodemarchief met betrekking tot de rest van het onderzoeksgebied.

2.4.5.1 Landschappelijk bodemonderzoek

Het landschappelijk bodemonderzoek heeft in de eerste plaats de bedoeling een inzicht te verwerven in de mate van versterking van het plangebied. Gelet de huidige toestand van het plangebied bestaat de kans dat het bodemarchief in verregaande mate geroerd is waardoor verder onderzoek weinig zinvol zou zijn.

Het onderzoek wordt uitgevoerd na het uitvoeren van de sloopwerken. Het terreinwerk dient te verlopen volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk artikel 7.3. De boringen dienen ingeplant te worden volgens een verspringend driehoeksgrid van 40m op 50m om zo een gedegen inschatting te kunnen maken inzake de gaafheid van het bodemarchief en lokale variaties. De raaien worden best parallel aan de lengte-as van het plangebied gezet om efficiënt te kunnen werken. Concreet betekent dit een inplanting volgens een oost-west as. Aangezien het landschappelijk booronderzoek tot nut heeft de bodemopbouw binnen het plangebied te bestuderen in functie van de archeologische implicaties, dient het boorresidu niet uitgezeefd te worden.

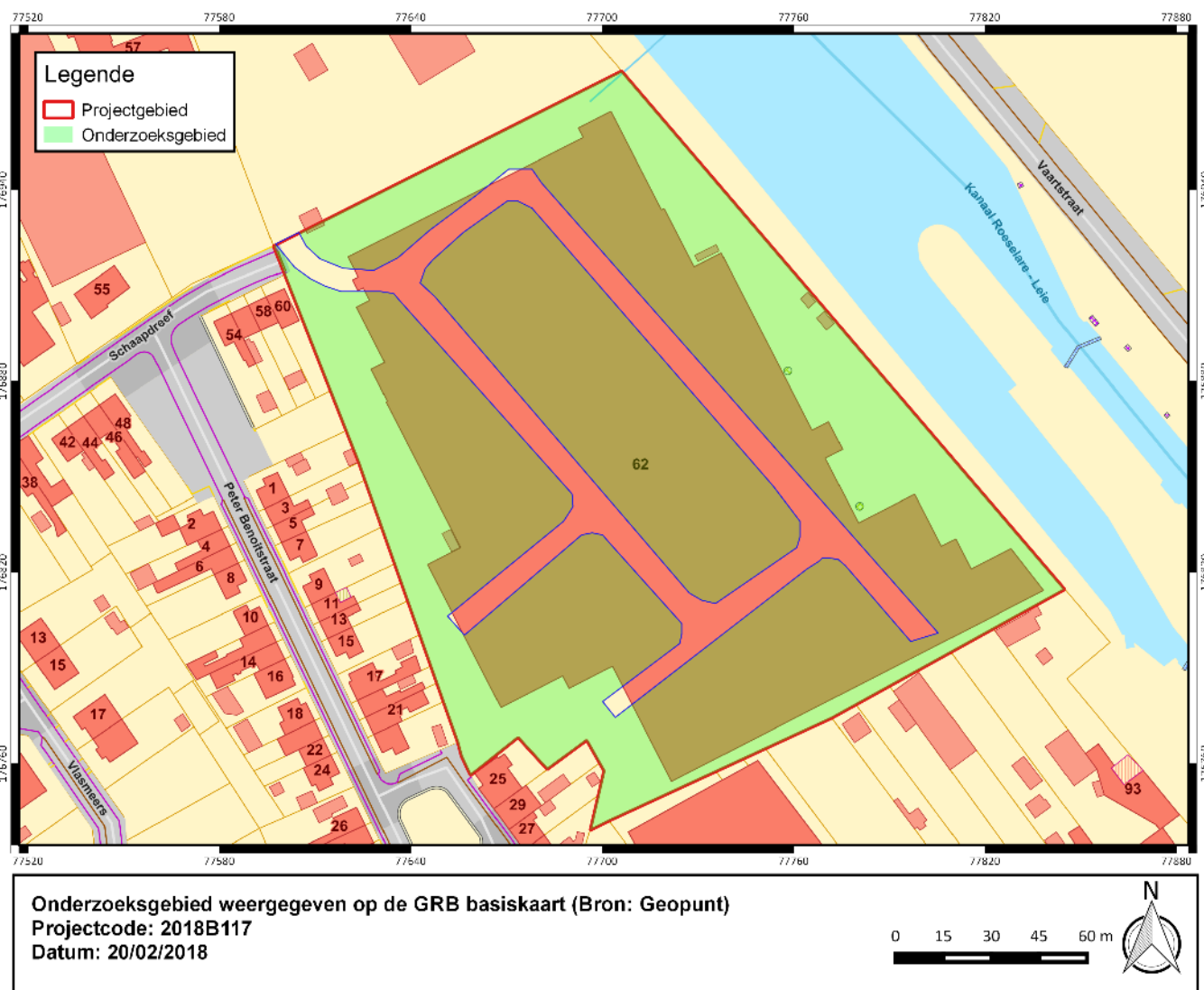

Figuur 2: Voorstel voor landschappelijk booronderzoek weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).

2.4.5.2 Proefsleuvenonderzoek

Indien uit de gegevens van het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat verder onderzoek zinvol is dient het proefsleuvenonderzoek een statistisch representatief deel van het terrein te inventariseren. Dit deel dient groot genoeg te zijn om de resultaten te extrapoleren naar de rest van het bedreigde terrein. De proefsleuven worden aangelegd in een regelmatig patroon om zo een dekking te verkrijgen die een inschatting van het bodemarchief mogelijk maakt met betrekking tot de rest van het plangebied.

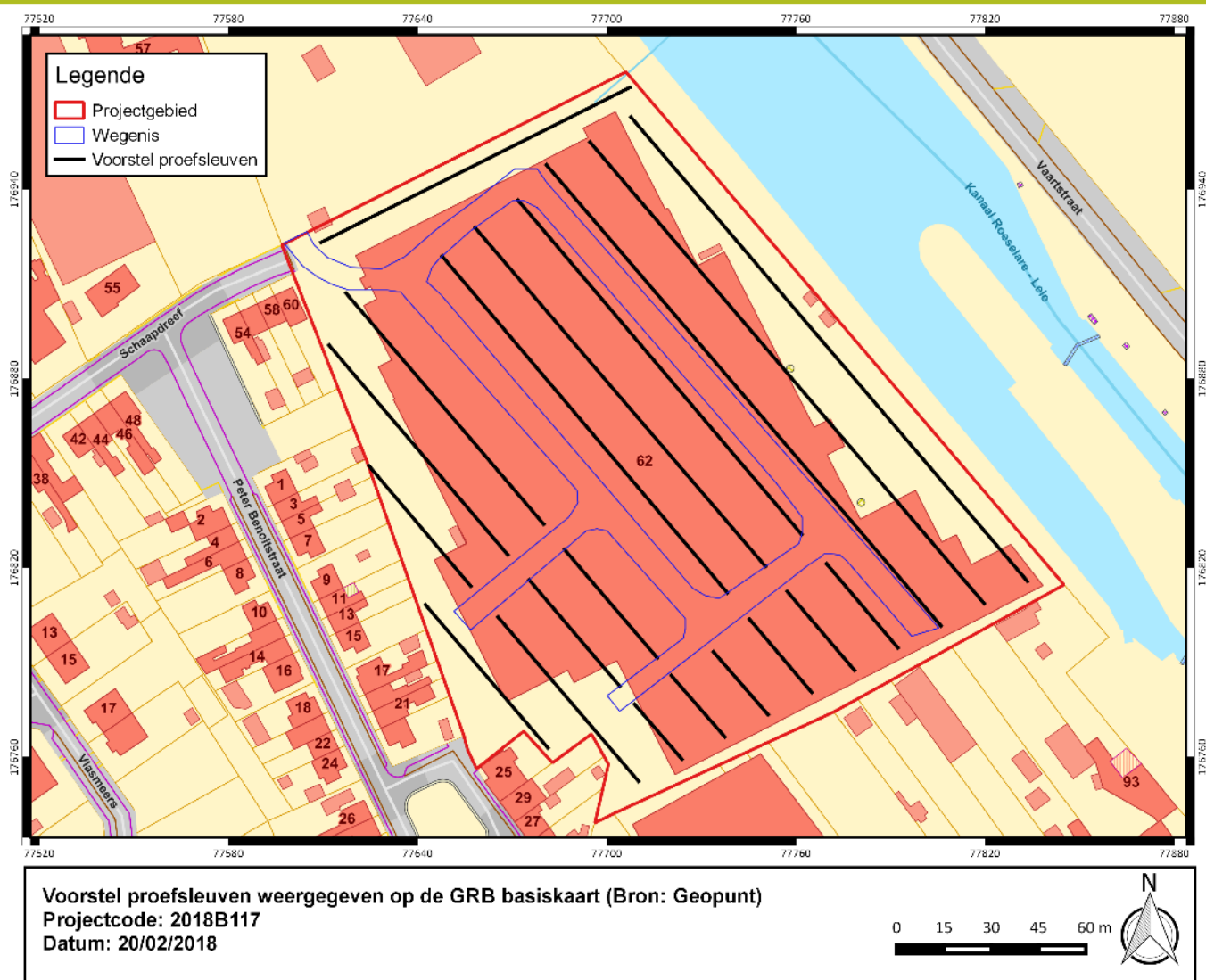
Het landschappelijk bodemonderzoek dient uitsluitend te geven over de verticale stratigrafie op het plangebied en de implicaties hiervan voor het verder verloop van het archeologisch onderzoek. De archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt als succesvol beschouwd indien er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het rapport wordt opgeleverd.

Figuur 3: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).

Voor het eigenlijke terreinwerk aanvang neemt bekomp de veldwerkleider de nodige leidingplannen. Deze plannen dienen continu aanwezig te zijn gedurende de werken.

De sleuven worden, net als de boorraaien, best parallel aan de lengteas van het plangebied ingeplant. Concreet betekent dit een oriëntatie volgens grofweg een noordwest-zuidoost georiënteerde as.

Figuur 4: Voorstel voor proefsleuven weergegeven op de GRB basiskaart (bron: Geopunt).

Het gebied waar een proefsleuvenonderzoek aangewezen is, is ca. 2,77 ha groot. De proefsleuven dienen 10% van de onderzoekbare oppervlakte te beslaan (d.i. ca. 2770 m²) met bijkomend ca. 2,5% aan kijkvensters of dwars/volgsleuven waar relevant (= ca. 692 m²). De kijkvensters dienen voldoende groot te zijn om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen.

De proefsleuven worden aangelegd door een rupskraan met gladde bak, deze kraan dient over voldoende vermogen te beschikken om een vlotte werking te garanderen. De minimale breedte van de kraanbak bedraagt 2m. De proefsleuven worden laagsgewijs uitgegraven door de kraan, onder begeleiding van de veldwerkleider, tot op het archeologisch leesbaar niveau. Indien sprake is van meerdere sporenniveaus wordt pas gezakt naar het dieperliggende niveau indien het bovenliggende vrij is van sporen. Zoniet worden deze gevrijwaard door de graafmachine.

Hoewel eerst een landschappelijk bodemonderzoek dient uitgevoerd te worden dient ook tijdens het proefsleuvenonderzoek aandacht uitgaan naar de bodemkundige situatie binnen het plangebied en de relatie met de aanwezige sporen. Hiervoor dienen profielkolommen aangelegd te worden waardoor de bodemopbouw in een ruimer kader gedocumenteerd kan worden. Deze worden geïnterpreteerd door een aardkundige. Minimaal wordt 1 profielkolom per sleuf aangelegd. Ze worden tot minstens 40cm in het ongeroerd sediment uitgegraven.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd. Na het proefsleuvenonderzoek wordt het terrein in oorspronkelijke staat hersteld of conform gemaakte afspraken met de initiatiefnemer.

Het vooronderzoek met ingreep in de bodem, zijnde veldwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2.4.6 Eventuele afwijkingen van de CGP

Voor de prospectie met ingreep in de bodem worden geen situaties verwacht waarin afgeweken zal worden van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2.4.7 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

-een veldwerkleider (onder begeleiding van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider voldoet aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

-een assistent-archeoloog voldoende aan de vereisten van de Code van Goede Praktijk.

-een aardkundige, deze aardkundige begeleid het landschappelijk bodemonderzoek en de bodemkundige waarnemingen tijdens het proefsleuvenonderzoek. Hij/zij rapporteert over de waarnemingen.

Conform de Code van Goede Praktijk artikel 9.3 ligt de beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname bij de veldwerkleider. Dit in overleg met de aardkundige waar relevant. In de opmaak van de raamprijs wordt bij voorkeur een stelpost natuurwetenschappelijk onderzoek voorzien, die kan aangesproken worden indien nodig.

Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet onder toezicht van de erkende archeoloog.

2.4.8 Raming inzake uitvoeringstermijn

2.4.8.1 Landschappelijk bodemonderzoek

Veldteam: 2 dag aardkundige
2 dag (assistent)-aardkundige

Verwerking: 4 dag aardkundige

2.4.8.2 Proefsleuvenonderzoek

Veldteam: 4 dagen veldwerkleider
4 dagen assistent-archeoloog
4 dagen GPS medewerker
1 dag aardkundige

Kraan: 4 dagen aanleg
2 dagen dichten

Verwerking: 7 dagen veldwerkleider
1,5 dagen assistent-archeoloog

0,5 dag aardkundige

2.4.9 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het onderzoek conform de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Vóór de start van beschreven onderzoekssequentie worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar, het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van het opgravingsarchief plaats. Indien een vervolgonderzoek noodzakelijk blijkt, dient het opgravingsarchief integraal overgedragen te worden aan de uitvoerder van dit vervolgonderzoek opdat het, indien nodig, kan opgenomen worden in de rapportage van dit vervolgonderzoek.

2.5 Conclusie

De initiatiefnemer plant de realisatie van een verkaveling met aansluiting op de Schaapdreef te Ooigem, deelgemeente van Wielsbeke. De gegevens van het bureauonderzoek wijzen op een aanzienlijke archeologische trefkans. Gelet de huidige toestand van het terrein en de reeds vergunde sloop is er onduidelijkheid omtrent de gaafheid van het bodemarchief. Een landschappelijk bodemonderzoek dient daarom de mate van verstoring te evalueren. Indien blijkt dat het bodemarchief diepgaand en vlakdekken is verstoord, is verder archeologisch onderzoek weinig zinvol. Blijkt de impact beperkt is een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk. Het terreinwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt